

Kerguelen : a forerunner and an inspirer

Kerguelen having opened the gate, France maintained her military presence within Icelandic waters until 1914, with an almost unchanged mission of protection, safety and legality of the fishing activity, as well as some new scientific explorations.

In the same way, Kerguelen's voyages to the Southern Lands were followed by other expeditions. James Cook of course, his famous English competitor, but there were explorers as well, who later crossed both the Arctic and Antarctic Polar Circles on a regular basis, such as i.a. Charcot and Paul-Emile Victor.

Kerguelen's truculent character, as well as the fascinating inhospitality of the Kerguelen Islands, inspire a rich literature. Biographers of course, in both critical and praising tones, but some more surprising novelists as well, such as the skipper Isabelle Autissier, the journalist and former hostage Jean-Paul Kauffmann or even the great Jules Verne

Programme

Kerguelen - frumherji sem veitti innblástur

Eftir leiðangra Kerguelens var franskur flotinn tíður gestur á Íslandsmiðum allt til 1914. Þar veitti hann frönskum fiskimönnum vernd og aðstoð, auk þess sem stundaðar voru vísindalegar rannsóknir.

Á sama hátt var ferðum hans til Suðurlands fylgt eftir af öðrum. Þar má nefna leiðangra hins fræga enska keppinautar hans James Cook, en einnig má minnst annarra landkönnuða, sem síðar fóru í

Hrjúf skapgerð Kerguelens sjálfs og hin heillandi harðneskja Kerguelen eyja hefur orðið umfjöllunarefni fjölmargra bóka. Ævisögur hafa að sjálf-sögu verið skrifaðar og hafa bæði falið í sér lof og last. Kerguelen hefur hins vegar líka veitt skáldsagnahöfundum innblástur og má þar nefna skipstjórnann Isabelle Autissier, blaðamanninn og fyrrum gíslinn Jean-Paul Kauffmann og jafnvel hinn fræga rithöfund Jules Verne.

LANDSBÓKASAFN ÍSLANDS
HÁSKÓLABÓKASAFN
June 6 - 30, 2014

Opening hours: Weekdays: 9-17
Saturdays: 10-14
Sundays: closed
Closed on Monday June 9

Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn | Amgrímögötu 3 - 107 Reykjavík
Tel: +354 5255600 | www.landsbokasafn.is

(+354) 575-9600
www.ambafrance-is.org

YVES-JOSEPH
DE KERGUELEN - TREMAREC
À ÍSLANDI
1767 & 1768

EXHIBITION JUNE - AUGUST 2014
SÝNING JÚNÍ - ÁGÚST 2014

France and Iceland in the XVIIIth century

In the mid-18th century, France ends up weaker after the Seven-Years War against Britain. In 1763, she is stripped of her territories in Canada, Senegal and India. For the country's economy and the rebirth of her Navy, the cod-fishing activity in the North Atlantic remains an issue of key importance, waiting for the time of revenge, which would come with the American Revolutionary War.

Iceland, for its part, is weakened by periods of hunger and natural disasters which depleted a large part of its population. This is as well the Century of Enlightenment, a time of fermenting ideas and thirst for knowledge, opening the door for discoveries by great navigators.

It is thus in a strategic, economic and cultural context of total upheaval that Kerguelen reaches the shores and realities of Iceland, before setting sail again towards the Southern Lands.

Frakkland og Ísland á 18. öld

Upp úr miðri 18. öld stóð Frakkland veikað og vígi en áður í kjölfar sjö ára stríðs við Bretland. Árið 1763 misstu Frakkar lendar sínar í Kanada, Senegal og á Indlandi. Fyrir efnahag landsins og enduruppbyggingu flotans skiptu þorskveiðar á Norður-Atlantshafi verulega miklu máli. Stund hefnarinnar gagnvart Bretum kom hins vegar ekki fyrr en síðar, með frelsisstríði Bandaríkjanna.

Ísland stóð líka veikt á þessum tíma eftir hungursneyð og náttúruhamfarir, sem lögðu að velli stóran hluta þjóðarinnar. Á hinn bóginn var þetta líka öld upplýsingarinnar, tímabil sem einkenndist af nýjum hugmyndum og þekkingarleit, sem bjó til jarðveg fyrir

Það var í þessu samhengi hernaðarlegra, efnahagslegra og menningarlegra þátta sem Kerguelen kom að ströndum Íslands áður en hann hélt í leiðangra sína til Suðurhafa.

Kerguelen's voyages to Iceland

In 1767, Yves-Joseph de Kerguelen is thirty three years old when he receives the order from King Louis XV to set sail for Iceland and give assistance to Northern-French fishermen.

After this first voyage on a frigate named "La Folle", he returns to Iceland on board the corvette "L'Hirondelle".

His "Voyage to the North" will come out in 1771. It will contain Kerguelen's findings from his two trips to Iceland, mentioning his contacts, in Latin, with the director of the Danish company at Patrifjord (Patreksfjörður) and more importantly with the Icelandic scholar Eggert Ólafsson.

His report is both of military and scientific relevance. Besides accurate data on navigation, it provides details on the fauna, flora, climate, geography and social Icelandic customs of that time. Kerguelen thereby enabled his French and foreign readers to discover the many charms and specificities of Iceland.

Ferðir Kerguelens til Íslands

Árið 1767 fékk hinn þrítugi Yves-Joseph de Kerguelen fyrirmæli frá Loðvíki konungi XV um að sigla til Íslands til að aðstoða fiskmenn frá Norður-Frakklandi, sem þar stunduðu veiðar. Fyrstu ferð sína fór hann á freigátunni „La Folle“ en seinna sneri hann svo til Íslands á korvettunni „L' Hirondelle“.

Bók hans Relation d'un voyage dans la Mer du Nord kom út árið 1771. Þar greindi hann frá rannsóknum sínum og uppgötvunum í þessum þessum tveimur Íslandsferðum, en um leið frá ýmsu öðru eins og samskiptum sínum á latínu við forsvarsmann dönsku verslunarinnar á Patreksfirði og einnig við hinn íslenska fræðimann og skáld, Eggert Ólafsson.

Skýrslur Kerguelens höfðu bæði hernaðarlega og vísindalega þýðingu. Auk þess að fela í sér nákvæmar upplýsingar um sjóferðirnar, þá birtust þar greinargóðar upplýsingar um náttúru-ufar, dýralíf, jurtaríki, loftslag og landafræði, um leið og greint var frá ýmsum siðum og háttum Íslendinga á þessum tíma. Kerguelen gaf þannig mörgum löndum sínum og erlendum lesendum tækifæri til að kynna hinum margvíslegu töfrum og sérkennum Íslands.

Kerguelen : a multi-talented & atypical naval officer

But who was actually this Kerguelen? From his birth in 1734, under King Louis XV, until his death in 1797 under the Republic, the life of this hard tempered noble Breton and patriotic naval officer has been as tumultuous as a novel. He first sailed his Majesty's vessels to French Canada, Cape-Verde and the West-Indies. He designed a new type of warship, served as a sailor, gunner and cartographer, was admitted to the Academy of Naval science, became an explorer, a spy and a privateer, before ending his career as a Rear-admiral of the Republic...

His campaigns in Iceland belong to the most brilliant part of his life, when the support of his relatives and friends at the Court in Versailles combined with his professional skills and contagious self-confidence ensured him promising successes.

Chosen twice for sailing to the exploration of the Southern Lands, he returns with glory before being repeatedly accused, jailed and banned. In the end, he was re-commissioned in the Navy, but remained controversial and his name continues to be famous mainly for the discovery of the Southern archipelago which still bears his name.

Kerguelen - fjölbætur og óvenjulegur sjóliðsforingi

En hver var raunverulega þessi Kerguelen? Hann var af bretónskum aðalsættum, fæddur árið 1734 í valdadið Loðvíks XV en lést 1797 á tímum fyrsta lýðveldisins. Hann var skapharður ættjarðarvinur og líf hans var afar stormasamt og á margan hátt eins og í skáldsögu. Fyrstu ferðir hans á skipum konungsins voru til franska nýlendna í Kanada, Grænhöfða í Afríku og eyjanna í Vestur-Indíum. Hann hannaði nýja tegund herskipa, þjónaði sem sjóliði, skytta og kortagerðamaður, gekk í skóla flotans, varð landkönnuður, njónsari og sjóræningi, en endaði ferilinn sem flotaforingi í flota lýðveldisins.

Ferðir hans til Íslands áttu sér stað á bjartasta skeiði ævi hans. Hann naut ríks stuðnings tengdajölskyldu sinnar og vana við hirðina í Versölum og gat nýtt reynslu sína, hæfileika og sjálfstraust til að ná miklum árangri.

Hann var tvisvar valinn til að stýra rannsóknarferðum til Suðurhafa og hlaut fyrir þær bæði lof og viðurkenningu en var síðar bæði ákærður, fangelsaður og útskúfaður. Að lokum var hann aftur tekinn í flotann en var engu að síður umdeildur allt til dauðadags. Það sem helst hefur haldið nafni hans á lofti er eyjaklasinn á Suður-Indlandshafi, sem enn ber nafn hans.

